

Posudek diplomové práce

Autor diplomové práce: BBS. Michal Pivoňka, DiS.

Název diplomové práce: Tvorba a správa komerčního internetového projektu

Vedoucí DP: Doc. RNDr. Jiří Souček, DrSc.

Oponent: Mgr. Petra Jedličková

Hodnocení: velmi dobře, předloženou diplomovou práci doporučuji k obhajobě

Cíl práce:

Hlavním cílem práce je podat praktický návod na plánování a vývoj profesionální webové aplikace. Autor vychází z vlastní zkušenosti, pohnutky k napsání práce jsou zřejmé a kvalitu práce zjevně zvýšily. V tomto ohledu by práce byla vhodná – po jistých úpravách – jako výukový materiál pro relevantní předměty vyučované v rámci ÚISK, například pro povinný předmět *Projektování v nových médiích* vyučovaný na oboru Studia nových médií. Z tohoto důvodu navrhuji uvažovat o dalším využití této práce, jejím poskytnutí pro výukové účely a případném publikování.

Shoda se zadáním diplomového úkolu:

Práce podrobně rozpracovává všechny body zadání diplomového úkolu, zadání bylo splněno.

Struktura práce:

Práci tvoří osm kapitol, které lze rozdělit do dvou logických okruhů: všeobecný úvod a teorie (první a poslední kapitola plus úvody některých kapitol) a konkrétní příklady a výklad. Student postupuje logicky, tedy od specifikace požadavků na internetovou aplikaci přes návrh a implementaci projektu až po jeho testování, spuštění do plného provozu.

Poznámky k obsahové stránce práce:

- Užití výrazu „komerční“ v názvu i textu práce je potřeba zvážit především v případě dalšího šíření tohoto textu. Tento výraz totiž může být vnímán různě a může zbytečně potenciální příjemce zprávy mást (autor navíc nikde neuvádí, co tím přesně myslí). Vhodnějším i relevantnějším výrazem by bylo „profesionální“, neboť i pro neziskové a státní projekty platí pravidla, jaká autor v práci popisuje. Nevidím žádný důvod pro zužování textu pouze na komerční projekty.
- Rovněž si nejsem jistá vhodností použití termínu „použitelnost stránek“, zní poněkud vágně. Dle textu se spíše jedná o strukturovanost nebo přehlednost.
- V úvodu se autor často odvolává na fakt, že řada webových aplikací je tvořena neprofesionálně. Existují nějaké kvalifikované odhady a nebo nezávislé posuzovatelé, kde by bylo možné zjistit, kolik % webových aplikací vykazuje znaky neprofesionality? V práci chybí negativní příklady a pokud se vyskytují, jsou velmi obecné. Negativní příklady však mohou pomoci akcentovat důležitost těch kterých kroků tvorby webových aplikací. S tím souvisí ještě jedna výtka k autorově argumentaci: prosím vyvarujte se vágních, nepřesných a nepodložených tvrzení typu „velmi často se stává“ nebo „pokles o třetinu“ (str. 82) a nepodložených soudů typu „přední poskytovatelé“, „nejpoužívanější HTML editory“. V odborném textu je potřeba takováto tvrzení vždy podložit nějakým věrohodným zdrojem a nebo argumentem (vč. případného „domnívám se, že“). Podobně by se měl autor vyvarovat zabarvených výrazů typu „moderní“ apod., které použil u popisu DB serverů.
- V práci není zmíněna problematika udržitelnosti projektu, která je v současné době – také vzhledem ke standardům některých projektů financovaných z prostředků EU- velmi vyžadována a která musí být součástí samotného plánování projektu, jinak nemůže být uspokojivě řešena. S tím souvisí otázky dalšího rozvoje projektu, odpovědností apod. Obecně řeší práce život projektu po jeho prvním uvedení do ostrého provozu jen velmi povrchně. Jako příklad lze uvést marketing, který bývá u profesionálních projektů komplexem aktivit a časově sousledných kroků. Zde jsou však uvedeny pouze základní tipy na propagaci webu, chybí zmínky o současných trendech a strategiích ve zvyšování návštěvnosti webů a jejich zviditelnění.
- Velmi oceňuji praktické návody pro zadavatele, například seznam kvalit, které by měl mít vhodný zhotovitel. K tomuto seznamu pouze poznámka: soudy by nikdy neměly být absolutní, za zcela chybné pak považuji uvádění skutečnosti, že plátce DPH je solventnější firmou než její neplátce. Zde by bylo potřeba citlivěji vysvětlit toto vodítko pro zadavatele.
- Podobný praktický návod, který se nachází na str. 12-13, není psán jednotnou dikcí, jde o mix úkolů, úvah a otázek. Vhodnější by byl set otázek přehledně rozdělený do oblastí, které

korespondují s dalším dělením návrhu projektu dle autora. Je možné, že tento problém souvisí v obecnou vadou DP, tedy faktu, že zjevně nemá vyjasněného adresáta. Ačkoliv se v úvodu a závěru autor obrací i na potenciální zadavatele projektů, ve skutečnosti je převážná část textu psána pro vývojáře webových aplikací. (Místy se text přímo obrací na jednu stranu, např. na str. 33 druhá odrážka, str. 71-72 apod.). Toto by si měl autor vyjasnit, úvod by neměl uvádět příslušnou část čtenářů v omyl.

- Velmi oceňuji provázání teoretického výkladu s konkrétním příkladem z praxe. Autor by však měl lépe vyvážit proporce teorie/praxe a praktické ukázky přizpůsobit teoretickému výkladu, tedy například demonstrovat pouze konkrétní části, neodbíhat k detailům, nepředbíhat teoretický výklad příkladem z praxe (např. uvedení loga a barevného schématu konkrétního příkladu webové aplikace je sice v pořádku, ale v daném textu se jeví jako irelevantní).
- Autor by měl respektovat, že terminologie zavedená v jednom oboru může mít jinou podobu v oboru jiném. Typickým příkladem je užití výrazu „definice“ a také vágní definice modelu. Pro „model“ a „modelování“ existuje v sociálních vědách zavedená definice vč. její kritiky, u DP obhajované na FF UK tedy není třeba tuto definici intuitivně vymýšlet.
- Servery doporučené na str. 94-95 s výjimkou prvních tří se vztahují výhradně k elektronickému obchodu a nejsou tedy relevantní pro řadu jiných webových aplikací. Toto by bylo třeba v práci zmínit, v tomto ohledu není seznam obecný, ale vztahuje se ke konkrétnímu příkladu užívanému v DP.

Volba informačních zdrojů:

Seznam použité literatury obsahuje 63 záznamů, což je na tento typ DP dostačující. Student pracoval se zdroji v českém i anglickém jazyce. Oproti zadání DP student nevyužil jednu ze tří doporučených monografií, a to *SQL: Příručka programátora* od Forresta Houletta.

Stylistická úroveň práce:

Po této stránce nemám k práci výhrady. Kromě drobných a ne příliš častých překlepů, se vyskytlo několik nevhodných formulací, např. „neustálá aktuálnost“ (str. 99), „naše Česká republika“ (str. 5), „důsledkem pozorování“ (str. 83), „výběr hodných klíčových slov“ (str. 84), „nepřeborné množství domén“ (str. 86), kde se jedná i o faktickou chybu, domén 1. řádu je podstatně méně než domén 2. řádu. Tento výraz by se vůbec neměl v odborné práci vyskytovat, za prvé je domén konečné množství a za druhé by měl autor uvádět čísla a nebo méně emotivní výrazy.

Formální úprava práce:

Po formální stránce je práce přehledně a logicky členěná. Uvádím pouze drobné poznámky:

- Uvedené pořadí příloh neodpovídá skutečnosti.
- Není zřejmý princip řazení URL adres v seznamu v příloze, k přehlednosti by napomohlo například abecední řazení. Ještě důležitější než princip řazení by však bylo ozřejmit princip výběru, neboť někteří poskytovatelé chybí. Jakým způsobem byl výběr omezen a proč?
- Bibliografii je třeba řadit abecedně.
- Není vysvětlena funkčnost barevného odlišení na modelu popisovaném od obr. 1 od str. 24.
- Význam zkratk a nebo neznámých termínů by měl být vysvětlen při prvním užití slova, CASE je vysvětleno až na str. 33 a UML na str. 34, přestože se o nich mluví v textu již dříve, co je „aktor“ není vysvětleno vůbec. Některé zkratky sice jsou vysvětleny, ale není vysvětlen vznik zkratky, co přesně znamená, konkrétně SQL, DNU a DNS.
- WebML dle mého názoru není „metodologie“, ale jazyk a nebo systém označování, za kterým stojí urč. metoda.
- Ve výkladu modelování není jasné, zda jsou používány výrazy platné pouze v jazyce UML a nebo zda jsou to obecně platné výrazy. Autor by měl užití výrazů specifických pouze pro určitý jazyk nebo SW výrazně odlišit od zbytku textu.

Doplňující otázky pro obhajobu:

Kromě zodpovězení otázek vyplývajících z výše uvedených výtek prosím o názor autora: Můžete uvést nějaké další důvody proč je plánování webových aplikací lepší/výhodnější než jejich živelný rozvoj? Existují naopak výhody neplánování, které projekty by se případně více hodilo neplánovat?

V Praze, dne 2. 9. 2007

Petra Jedličková

